



**Vereniging
Nederlands Nieuw-Guinea
Militairen 1945-1962**

**Nieuwsbrief
17^e jaargang nr. 57 - juli 2017**

Colofon

De doelstelling van de Vereniging Nederlands Nieuw-Guinea Militairen 1945-1962 is het bevorderen van de onderlinge contacten tussen de militairen, die in de periode 1945-1962 in de Nederlandse krijgsmacht hebben gediend in het voormalig Nederlands Nieuw-Guinea. Het in de ruimste zin van het woord behartigen van de belangen van die militairen en hun families. Het herdenken van hen die gevallen zijn bij de vervulling van hun plicht, evenals van hen die, ten gevolge van, ongevallen of ziekten tijdens militaire dienst zijn overleden. De Vereniging Nederlands Nieuw-Guinea Militairen is aangesloten bij het Veteranenplatform.

Beschermheer, tevens adviseur: Luitenant-generaal C.J.M. de Veer b.d.,
Voorheen Inspecteur-generaal der Krijgsmacht en der Veteranen.

Algemeen adviseur: Kolonel L. Habraken b.d.
Voorheen directeur van het Veteraneninstituut.

Lid van verdienste: J. Peperkamp

Ereleden:

A.S. Poortvliet
H.P. Willemsen
D. Willemsen-Hens
A. Dielemans

Bestuur:

C. Aarts, voorzitter (Rijen),
C. Drost, secretaris (Koog a/d/Zaan),
H. Vos, 2^e secretaris (Kerkdriel),
J.H. van Hensbergen, penningmeester (Arnhem),
C. van Vliet, organisatie Reünie (Winkel),
A. Dielemans, organisatie Nieuwjaarsreceptie (Roosendaal),
A.J. Bouterse, voorzitter Sociale commissie (Schagen)
M.P. Leijs, défiles Wageningen en NLVD (Oosterhout)

Contact

Secretariaat: C. Drost
Brouwersveld 2, 1541 PG Koog a/d/Zaan, tel. 075-6160779 mob. 06-22332531
E-mail: info@vnnngm.nl

Website: www.vnnngm.nl

Redactie Nieuwsbrief: J.H. van Hensbergen
Ravelstraat 4, 6815 HB Arnhem, telefoon 06-53199548
E-mail: hensaradvies@jaapvanhensbergen.nl

Copyright: Tegen overname van artikelen bestaat in principe geen bezwaar, mits hier vantevoren toestemming voor is verleend en duidelijk in de uitgave wordt vermeld. Geplaatste foto's komen uit privé collecties tenzij anders vermeld. De inhoud geeft niet noodzakelijkerwijs de mening van bestuur en/of redactie weer. Bestuur en/of redactie kunnen daarom niet aansprakelijk worden gesteld voor de inhoud van de geplaatste artikelen. De redactie behoudt zich het recht voor artikelen te weigeren of te redigeren.



**Sluitingsdatum kopij Nieuwsbrief nummer 58:
30 september 2017**



Van de voorzitter.

De Nieuwjaarsreceptie in Roosendaal was de eerste activiteit in ons verenigingsjaar. Daarop volgden een paar wederom zeer succesvolle reüniedagen in 't Harde en vervolgens het Bevrijdingsdefilé in Wageningen.

En dan staan we, op moment van schrijven, aan de vooravond van de 13e Nederlandse Veteranendag op zaterdag 24 juni. Nederland bedankt op die dag haar ruim 115.000 veteranen voor hun inzet, nu en in het verleden. Een jaarlijks evenement om naar uit te zien.

Onze vereniging staat, inmiddels traditiegetrouw, met een stand op het Malieveld. Onze 'standbemanning' vindt het altijd bijzonder prettig als vele leden van onze vereniging, en ook andere belangstellenden, de stand bezoeken. Ook lopen we weer met een fors detachement mee in het defilé.

Als u dit leest zal alles al voorbij zijn maar zie het als een hint voor volgend jaar. Wat vaak in Checkpoint staat maar waar men nog al eens overheen leest zijn bepaalde aanbiedingen. Zoals bv. op 29 september de Nationale Taptoe in Ahoy, Vanaf 10.00 uur is er een 'Meet and Greet'. U kunt daar oud collega's en bekenden ontmoeten en samen genieten van een Indisch lunchbuffet. Ook uw partner of begeleider mag u meenemen. 's Middags bent u te gast op de speciale veteranen-voorstelling van de Nationale Taptoe.

Het 'Meet and Greet' verhaal staat overigens niet in Checkpoint.

Ook wil ik u nog eens attenderen op het V-fonds. U ziet vaak bij de aankondiging van een reünie of herdenking staan:

Deze activiteit wordt mede mogelijk gemaakt door een bijdrage van het vfonds. Het vfonds is dus een belangrijke financiële ondersteuner. Het Vfonds ontvangt zijn gelden uit opbrengsten van de Nationale Postcodeloterij en de BankGirolooterij. U begrijpt dat deelname aan deze loterijen van harte wordt aanbevolen. Genoeg reclame.

Ik wens degene die nog op vakantie gaan veel plezier en goed weer. En zij die het al gehad hebben. "Geniet er nog lang van"

Uw voorzitter
Cees Aarts

Inhoudsopgave

Koninklijke onderscheiding	pag. 3
Bondgenoten	pag. 4
Herdenking	pag. 5
Van het bestuur	pag. 7
Verhalen uit ons Nieuw-Guinea verleden	pag. 8 t/m 27
Wil Derks moest knokken voor erkenning	pag. 8 t/m 11
Terugblikken met Bert Steeman	pag. 12 t/m 16
Het ei	pag. 17 t/m 19
Bladeren	pag. 19 t/m 20
Verslag reünie	pag. 21 t/m 27
Handleiding downloaden foto's reünie	pag. 28
Oproep deelname fotografie project	pag. 29
'Gedroomd land' uitverkocht	pag. 30
Breiclub Moanemani	pag. 30
Oproep tot schenking van items	pag. 31

Koninklijke onderscheiding



Aan Nico Baan, lid van onze vereniging, werd dit jaar door Zijne Majesteit de Koning het lidmaatschap in de Orde van Oranje Nassau verleend. Van harte feliciteren wij hem hiermee.

Hij verdiende deze onderscheiding met zijn vele maatschappelijke activiteiten die wij graag vermelden.

Hij werkte 32 jaar bij Blokker waar hij vele taken naast het werk vervulde. Zo was hij in de ondernemingsraad 19 jaar secretaris en 18 jaar redactielid van "de Blokletter" het personeelsblad van het bedrijf. Hij verzorgde de vakantie caravans in heel Europa waar bedrijfsleden tegen gereduceerde prijs hun vakantie konden doorbrengen. Ook was hij strandwacht bij de Zandvoortse Reddingsbrigade. Jeugtleider bij voetbalvereniging HBC. Grensrechter bij deze vereniging.

Al weer 10 jaar is hij de drijvende kracht achter de adviescommissie veteranen Heemstede. Zij verzorgen de 4 mei herdenkingen de erwacht hierbij. Samen met de gemeente organiseren ze de lokale Veteranendag. Hij was de initiatief nemer van het Indië monument voor de zes gesneuvelde Heemstede militairen. Het realiseren van dit monument was een zeer tijdrovende klus maar het kwam na het maken van het ontwerp en veel onderhandelen met de gemeente en het voorzien in de financiën voor elkaar. Al weer 11 jaar is Nico sociaal commissaris bij de VOMI Noord Holland.

En de reünisten onder ons kennen hem van de vele hand- en spandiensten voor onze Vereniging Nederlands Nieuw-Guinea Militairen bij de jaarlijkse reünie in "Harde.

Nico er zijn velen die voor minder een onderscheiding krijgen en daarom zijn onze felicitaties meer dan op zijn plaats.

Bondgenoten



Bestuur en de commissie Sociale zorg willen het werk van deze commissie meer onder de aandacht van de leden brengen. We gaan daarom proberen in iedere nieuwsbrief iets over de werkzaamheden te vertellen. De sociale commissie heeft gekozen dit onder de titel BONDGENOTEN te doen. Hieronder treft u een eerste verslag(je) aan.

De meesten van ons kennen het gevoel van het samen op patrouille te zijn in het oerwoud in Nieuw Guinea. Fantastische natuur, groots en niet te evenaren in schoonheid of de rauwheid van het leven.

Maar ook was er dat alles omvattende gevoel van : Pas op elkaar. Het betekende dat je je voorganger in het oog hield en af en toe ook je maatje die achter je liep. Het waren voor ons allemaal ervaringen die levenslang in ons hoofd zijn gegrift. Het heeft ook wel wat, het delen van je ervaring met je maatje. Daarom zijn de reünies die we hebben ook heel belangrijk voor ons allemaal. Dank aan de organisatie commissie. Reünies zijn er om elkaar terug zien en te spreken over de tijd van toen maar ook over elkaars persoonlijke omstandigheden van nu. Dit naast het denken en stil staan bij degenen uit ons Nieuw- Guinea verleden die helaas al zijn overleden. Maar ook denken aan hen die niet meer op de reünies verschijnen door ziekte of een handicap. Ook zij behoren nog steeds tot ons legioen Nieuw Guinea veteranen. Hebben wij elkaar nog voldoende in het oog en nemen we contact met hen op als we ons maatje een tijdje niet zien of horen?

In de afgelopen maanden hebben de leden van de Sociale Commissie (SC) op aangeven van de penningmeester van onze Vereniging Nederlands Nieuw-Guinea Militairen een aantal "verloren" Sobats opgespoord en aangemoedigd om lid te blijven van onze mooie vereniging dan wel de gelederen sluitend te houden. Een flink aantal had niet gereageerd op de aankondiging in de Nieuwsbrief en op de persoonlijke brief van de penningmeester om hun contributie te betalen. Het verrassende was veelal dat de Sobats die nog niet hun jaarlijkse contributie hadden betaald, blij waren dat wij hen in de kraag hebben gepakt. Twintig collega's stelden deze actie van de Sociale Commissie-leden zeer op prijs en spraken hun waardering daarover uit.

Ieder lid van onze vereniging kan een bijdrage leveren door aandacht aan elkaar te geven, houd een vriend / collega in het oog. Geef persoonlijke, zelf verkregen of gehoord via een mantelzorger, van een sobat door. Gegevens over ziekte en overlijden door aan het secretariaat van de commissie sociale zorg(zie Nieuwsbrief colofon).

We vragen ook om overlijdensberichten en adres mutaties door te geven aan het secretariaat van de vereniging (zie Nieuwsbrief colofon)

De Commissie Sociale Zorg.

GVB.



Deze jaarlijkse herdenking op het landgoed Bronbeek te Arnhem is dit jaar op donderdag 28 september. Wilt u deze bijeenkomst bijwonen dan vragen wij u zich te willen aanmelden vóór 15 augustus 2017.

U ontvangt dan tijdig nadere informatie over deze bijeenkomst.

U kunt zich voor deelname aanmelden via de onderstaande e-mail adressen.

info@vnnngm.nl

of

hensaradvies@jaapvanhensbergen.nl

Opslag Elburg

Opslag Elburg biedt voor kortere of langere perioden opslagruimte aan. Bijvoorbeeld bij verhuizing of opslag van bedrijfsvoorraad. Zowel zakelijk als particulier dus, voor uiterst scherpe tarieven. Ook verhuren wij kantoor- en bedrijfsruimten.



OPSLAGRUIMTE NODIG?

Check: WWW.OPSLAGELBURG.NL

Of bel: 06-2000 71 75 / 06-5242 06 45

AW Beheer | 't Straatje 6 | 8081 RN ELBURG (voormalig VNK gebouw)



Van het bestuur

Wij gedenken



Met eerbied en in gepaste stilte brengen we een laatste eresaluut aan:

A. C. Veul-Komen	't Zand	overleden 2016
W. A. van Groningen	's-Heerenberg	overleden 2016
H. J. van Honk	Wijchen	Overleden 16 januari 2017
J. C. van Mackelenberg	Zoetermeer	Overleden 4 februari 2017
T. J. van de Meer	Middelburg	Overleden 7 februari 2017
A. A. Sluijs	Amstelveen	Overleden 10 maart 2017
P. G. Slijkhuis	Olst	Overleden 30 maart 2017
R. Heijne	Stadskanaal	Overleden 22 mei 2017
J. J. Neelen	Puth Schinnen	Overleden 22 mei 2017

Wij heten onze nieuwe leden welkom

H. Touwslager De Heerlijkheid 82 3334 BP H. Ido Ambacht

Herdenking bij het Papua monument op Landgoed Bronbeek in Arnhem



Sinds 2012 wordt deze herdenking georganiseerd door de Vereniging Nederlands Nieuw Guinea Militairen. Nadere mededelingen op pagina 5 in dit blad.

Adreswijziging

Het bestuur verkeert vaak in het ongewisse als we een nieuwsbrief retour krijgen omdat de adreswijziging niet is doorgegeven. Ook ontvangen we vaak een laat bericht van overlijden. Voor onze administratie is het prettig om tijdig van deze wijzigingen op de hoogte te worden gebracht. Op die manier is onze administratie actueel te houden.

Verhalen uit ons Nieuw-Guinea verleden

Wil Derks moest knokken voor erkenning
“Dankzij Fak Fak werd ik weer Nederlander”
door Ed van Tuijl



Wie verre reizen maakt, kent veel verhalen. Maar wie kan terugblikken op een bewogen leven, zoals Wil Derks uit Wijchen dat kan, die raakt ook niet snel uitverteld. Na ruim twee uur praten zijn er nog altijd belevenissen die hij graag kwijt wil. We komen er gewoonweg niet meer aan toe. Maar wat we wél hebben genoteerd is op zich al voldoende stof voor een vervolgvverhaal. Het verhaal van het vreemdelingenlegioen. Het verhaal van zijn Fak Fak periode. En het verhaal van Libanon.

Maar bovenal zijn privégevecht met Defensie. Zijn jarenlange strijd om erkenning als PTSS patiënt. Zijn boosheid over de manier waarop hij door al die zogenaamde 'psychologen' werd behandeld. Of beter gezegd, niet werd behandeld. Kortom, een groot tranendal.

Toch heeft hij zich nu voorgenomen om het zoveel mogelijk te laten rusten. Makkelijker gezegd dan gedaan. Want haast ongemerkt komt het onderwerp toch telkens weer ter sprake en wordt hij emotioneel. Het is duidelijk. Zijn strijd van de afgelopen twintig jaar. Dat knokken om erkenning. Het is hem niet in de koude kleren gaan zitten.

Maar het levensverhaal van Wil Derks, een doorgewinterde beroepsmilitair, is wél boeiend. Bijvoorbeeld zijn pubertijd. Toen hij zich als 16-jarige knaap aanmeldde bij het Franse vreemdelingenlegioen.

“Ik was in de oorlog getuige hoe een van mijn zusjes tijdens gevechten tussen de geallieerden en de Duitsers als burgerslachtoffer om het leven kwam”, zo steekt hij van wal. “Wellicht was dat de aanleiding dat ik onbewust toen al heel zeker wist dat ik soldaat wilde worden. Maar in huize Derks had mijn vader hele andere toekomstplannen voor zijn kinderen. Als het aan hem lag, gingen ze allemaal in het onderwijs. Nou, ik dus niet. Ik was toen al eigenwijs. Willie trok zijn eigen plan. Ik had over het vreemdelingenlegioen gelezen. Dat leek me wel wat. Lekker avontuurlijk. Dus amper zestien jaar trok ik thuis, zonder iets te zeggen, de deur achter me dicht en ging op weg. Twee dagen later was ik de Franse grens gepasseerd en meldde me in Vallencienes op het politiebureau. Trouwens wel met een vervalst paspoort. Ik had mijn geboortedatum van 1939 veranderd in 1935. Je moest immers 18 jaar zijn om Legionair te kunnen worden. Maar pa, die een leidinggevende functie bij de politie bekleedde, had ervoor gezorgd dat ik na een dag al internationaal gesignaleerd stond. Ik werd prompt aangehouden en een dag later was ik weer thuis.”

Maar Wil was geen opgever. Een paar maanden daarna ging hij andermaal op pad. Besefte nu dat hij zich beter in een grote stad kon melden. Dat lukte. Hij kreeg een adres waar hij zich kon opgeven als legionair. Daar moest hij zijn paspoort inleveren en werd hij ingeschreven.

Derks: "Via een aantal plaatsen kwam ik in Marseille terecht. Toen al in uniform. Ik had mijn doel bereikt. Daar zat ik. Tussen allerlei nationaliteiten. Avonturiers. Nee, beslist geen criminelen die redenen hadden om een nieuwe identiteit aan te nemen. Gewoon, allemaal knapen zoals ik. De maanden daarna heb ik een enorme levensles geleerd. Pas toen ontdekte ik hoe naïef mijn kijk op dit wereldje was. Ik besefte ook dat ik hier beslist niet thuis hoorde. Kortom, ik kneep er tussenuit. Meldde me bij de Nederlandse ambassade en kreeg een speciaal bewijs waarmee ik via België weer Nederland binnen kwam. Ik was weer terug bij af."

Zijn wens om militair te worden was er nog steeds. Dus meldde hij zich op de kaderschool. Daar werd hem wel even duidelijk gemaakt dat hij als afvallige legionair moest begrijpen dat hij een modelsoldaat moest laten zien. Feitelijk was hij zonder paspoort nog altijd iemand zonder nationaliteit. Die was hem in Frankrijk immers afgenomen. Hij werd sergeant en was in Vught werkzaam als instructeur. In 1961 liet hij zich op de lijst plaatsen voor uitzending naar Nieuw-Guinea.

"Kort voordat ik vertrok, werd mij, zoals dat heette, van Rijkswege een nieuw paspoort verstrekt. Ik was genaturaliseerd. Dankzij Fak Fak was ik weer officieel Nederlander. November 1961 vertrok ik, over de Noord, naar Biak en vervolgens naar mijn eindbestemming. Toen al hadden we regelmatig te maken met infiltraties op kleine schaal.

En ja, het is genoegzaam bekend. Als een van de eerste plaatsen kregen we te maken met de landingen van parachutisten. Moet je, je voorstellen. 's Morgens op het appèl kwamen de Herculestoestellen overvliegen en zagen we in de lucht de parachutes openvouwen en de para's aan de andere kant van de berg verdwijnen.

Al vrij snel werd ik met mijn peloton gestationeerd in kampong Namboektep.

Van daaruit hebben we maandenlang jacht gemaakt op de ploppers. Ik heb heel wat patrouilles gelopen en heel wat vuurcontacten meegemaakt."

Wil verhaalt hoe het leven behoorlijk veranderde.

De manschappen kregen nu ook, net als het kader, munitie op de man. "En prompt gebeurde er een zwaar schietincident waarbij korporaal Van de Laar om het leven kwam. Een andere

jongen werd zwaargewond. Dat was allemaal best wel heftig. Overigens moest ik me behelpen met een stengun als wapen. Volledig ongeschikt voor dit werk. Dat bleek want bij mijn eerste schot tijdens mijn eerste vuurcontact, knalde het ding uit elkaar en kon het op de schroothoop. Maar ik had de oplossing



snel gevonden. Een buitgemaakte Kalasjnikov werd mijn nieuwe wapen.

We moesten wel regelmatig Indonesiërs uitschakelen of gevangen nemen zodat ik mijn munitievoorraad weer kon aanvullen. Vergeleken met de vijand waren we niet echt goed uitgerust. De jungleboots waarvan de zolen veel te makkelijk losgingen waren ongeschikt voor dit werk. En dan de voeding. Als ik eraan denk proef ik nog dat gedroogde zoute hertenvlees. Verschrikkelijk. Ik wende er nooit aan.

Als we er weer op uit moesten, gingen de commandant en ik om beurten voorop of als laatste man. Dat werd door de manschappen, volgens mij, gewaardeerd. Ik was tenslotte toen nog vrij jong. Net eenentwintig jaar en al sergeant 1ste klas. Maar ik voelde wel degelijk de verantwoording die ik droeg. Je wilde dat al die jongens weer gezond naar Holland zouden afreizen. Wat me nog altijd is bijgebleven van Fak Fak was de onderlinge kameraadschap die er heerste."

Terug in Holland ging het militaire leven op de kazerne voor onze hoofdpersoon aanzienlijk rustig verder. Hoewel hij op gezette tijden, bijvoorbeeld bij promotiemogelijkheden, toch altijd wel weer iets te horen kreeg over het vreemdelingenlegioen.

"Dat bleven ze me maar nadragen"

Vanaf 1982 werd hij andermaal uitgezonden. Nu naar Libanon.

"Ik heb daar vier jaar lang via verschillende uitzendingen gezeten. Best bijzonder. In Fak Fak was ik een van de laatsten die vertrok. In Libanon was ik in 1985 ook een van de laatsten die daar wegging.

Wil toont ons boeken vol foto's over zijn Libanonperiode. Ook foto's met oorlogsslachtoffers waarvan de beelden op het netvlies van de Libanongangers werden gegrift, om er nooit meer van af te gaan.

De beelden en belevenissen uit dat oorlogsgebied met daarbij de traumatische ervaringen in Fak Fak waren er de oorzaak van dat de inmiddels tot adjudant bevorderde Wil Derks ziek werd. Amper 50 jaar werd hij keihard afgekeurd.

"Ongeschikt voor de dienst. Af geserveerd. Ze wilden me zo vlug mogelijk kwijt. Ik viel in een groot zwart gat. Vanaf dat moment begon voor mij een leven van vechten tegen de bierkaai. Ik ben bij heel wat psychiaters geweest.

Werd in heel wat psychiatrische instellingen opgenomen. Maar defensie bleef maar volhouden dat er geen enkel verband was tussen mijn klachten en een mogelijk opgelopen oorlogstrauma.

De officiële uitslag van de ABP keuring kwam erop neer dat ze eigenlijk zeiden. Gewoon psychisch gestoord."

Die brief heeft hem indertijd tot diep in de ziel geraakt. Als hij hem nu tevoorschijn haalt, wordt hij meteen weer emotioneel en vooral



Wil in Libanon

verschrikkelijk boos.

Telkens weer spreekt hij zijn ongelooft uit over de manier waarop hij door verschillende instanties werd behandeld.

"Vorig jaar nog maakte ik weer een moeilijke periode door. Ik zocht hulp en benaderde het Landelijk Zorgsysteem Veteranen, het LZV. Mijn eerste contact was bemoedigend. Ik dacht met iemand van doen te hebben die me begreep. Maar vervolgens hoorde ik niets meer. Na een halfjaar informeerde ik of ik nog wel in beeld was. Kreeg ik te horen dat ik was toebedeeld aan weer een andere psychiater. Ik denk dan, als iemand om hulp vraag dan ga je daar meteen wat mee doen. Niet dan? Daar laat je toch geen half jaar overheen gaan." Voor de zoveelste maal uit hij zijn ongenoegen. Spreekt zijn woorden in lettergrepen uit om extra kracht bij te zetten.

"Dat is toch on-voor-stel-baar! Dat is toch te-gek-voor-woor-den! Je hebt geen idee wat we in de afgelopen jaren hebben meegemaakt."

Met 'we' betreft hij zijn vrouw Antoinet uitdrukkelijk in het gesprek. Waarover hij zegt: "Dat ik haar twintig jaar geleden ontmoette, is het beste dat me ooit is overkomen. Zij heeft me altijd gesteund. Stond altijd achter me. Zonder die steun had ik het niet meer getrokken."

Toch kreeg Wil Derks zijn erkenning. In 2006 werd hij dan eindelijk voorgedragen en ontving het draaginsigne oorlogsgewonden. In 2015 volgde een tweede hoogtepunt. Als Libanon veteraan kreeg hij net als al die anderen veteranen de Nobelprijs voor de vrede. Andere landen die deelnamen hadden die onderscheiding indertijd al uitgereikt. Nederland vond dat toen niet nodig maar ging in 2015, dertig jaar na dato, alsnog overstag



Maar goed, beter laat dan nooit.

"Die toekenningen hebben hem best wel goed gedaan. Hij is er trots op", zegt zijn vrouw. Samen gaan ze altijd naar de reünie in 't Harde en de Fak Fak bijeenkomst in Bronbeek. Wil heeft in Wijchen zijn biljartclub. Gaat naar de bingo en naar allerlei andere bijeenkomsten. Antoinet heeft haar eigen clubje. Kortom, ze komen de dagen heus wel door.

Als we afronden zegt Wil ineens. "Mijn vrouw heeft me altijd gesteund. Heel bijzonder dat ik op mijn beurt ook iets voor haar heb kunnen betekenen. Ze had dringend een nieuwe nier nodig. Ik bleek een perfecte donor. Ze doet het prima met mijn nier. Ik ben heel dankbaar dat ik haar heb kunnen helpen."

Terugblikken met Bert Steeman.

“Ik was een MLD-er in hart en nieren”
door Ed van Tuijl



2



Vliegdek wordt zonnedeck

Als we met Bert Steeman terugblikken op zijn diensttijd bij de marine en dan voornamelijk zijn verblijf in Nieuw-Guinea, laat hij er geen twijfel over bestaan. Het is een bijzonder boeiend leven geweest. Hij kan er met smaak over vertellen. Als het moet uren lang. Natuurlijk kende hij goede en minder goede tijden. Maar over het algemeen genomen heeft hij het bij de marine altijd enorm naar zijn zin gehad. Hij begon als korporaal. Sterker, ruim twaalf jaar was dat zijn rang. Maar toen zijn eerste bevordering eindelijk een feit was, kwam de militaire loopbaan goed op gang. Mede door de nodige aanvullende studies en opleidingen verliet hij de dienst uiteindelijk als officier. Nu mag hij op zijn visitekaartje zetten: Bert Steeman, Luitenant ter zee b.d. Overigens echt een jongen van de MLD. De Marine Luchtvaart Dienst. Daar lag en ligt nog altijd zijn hart. “En”, zegt hij een paar keer met nadruk, “als ik de keuze had, zou ik het zo weer overdoen”. Ja, ik was een MLD-er in hart en nieren”

We leren de geboren Amsterdammer kennen tijdens de reünie in 't Harde. Als we begrijpen dat hij ook tot de bemanning van het vliegdekschip de Karel Doorman heeft behoord, is onze belangstelling gewekt. “Maar”, legt de toen nog, korporaal vliegtuighersteller Steeman uit, “de Karel Doorman was een aantal jaren later”. Dat was pas in 1967. Ik heb er, zegge en schrijve, één grote reis mee mogen maken. Toen vloog hij in brand en is

nooit meer uitgevaren." Dat hij niet een van de opvarenden was in 1962, toen dat machtig mooie schip onze kant op kwam, vinden we niet erg. We willen gewoon terugblikken met iemand die 'm zelf heeft meegemaakt.

We willen 'm vertellen hoe belangrijk die Karel Doorman was voor de jongens van Oranje

Gelderland. En ongetwijfeld ook voor de mariniers en al die anderen die toen direct dan wel indirect betrokken waren bij de nakende invasie. Ga maar na. De dreiging die van dit schip uitging, zo dachten wij van het 6IB tenminste, zou Soekarno wel aan het twijfelen brengen.



Bert Steeman pleegt onderhoud aan verkenningsvliegtuig

De Doorman bracht immers straaljagers mee. De Hawker Hunters. Dat de reis met de nodige hindernissen gepaard ging, namen we op de koop toe. Veel jongens hadden zoiets van, wie weet wordt die invasie nu wel een paar maanden uitgesteld. Dan komen wij, super poepie ouwe tropenstompen, nèt nog aan repatten toe voor de hel los gaat barsten. Een terechte veronderstelling of niet? We zullen het nooit weten.

Maar die boot gaf ons in ieder geval weer moed.

"Nee", vervolgt Bert. "In 59, 60 en 61 diende ik mijn term van anderhalf jaar in Nieuw Guinea. Voornamelijk op Biak. Maar ik werd ook gestationeerd in Sorong en Manokwari."

Hoe hij zo bij de marine kwam?

"Nou", zegt hij, "Ik had altijd al iets met vliegtuigen". Dacht erover om bij Fokker te gaan werken. Tot mijn broer op een dag zei. Weet je wat jij moet doen? Je aanmelden bij de Marine Luchtvaart Dienst.

Dan ben je onderdak, je krijgt studiemogelijkheden. Kortom, als je een vrij zekere toekomst wil en ook nog met vliegtuigen aan de gang wil gaan, dan zit je daar gebeiteld.

Dus meldde ik me aan. In 1951 stapte ik het wereldje van de marine binnen. Na mijn kaderopleiding kreeg ik als korporaal de verantwoording voor een bak. Wij kennen bij de marine geen peloton, maar hebben het over een bak.



Hawker Hunters op Biak

Daar moest ik als baksmeester aan de slag.”

We begrijpen dat een bak in de regel uit zo'n negen tot zestien man bestaat. Als baksmeester stuurde je de baksmaten aan. Hield hun conduitestaten bij. Kortom, de hele verantwoording lag bij de korporaal. Overigens spraken de vrouwen aan de tafel van de MLD-ers tijdens de afgelopen reünie, grinnikend over de bakskinderen van Bert.

Steeman: “Dat is zo'n vijftien jaar geleden begonnen. Het was op een reünie waarvoor mijn vrouw Dina en ik een uitnodiging hadden ontvangen. Daar kwam ik enkele oude baksmaten tegen en ik besloot om eens te kijken hoeveel van die jongens ik nog terug kon vinden. Het werden er heel wat en sindsdien treffen we elkaar regelmatig op tal van bijeenkomsten.”

We komen er later op terug. We willen nog even zijn militaire beginjaren ter sprake brengen. Hoe zat dat eigenlijk met die bevorderingen? Bert: “Nou, ik denk dat ik die eerste twaalf jaar gewoon een beetje pech heb gehad. Elke keer was er wel weer een ander die om wat voor reden dan ook voor ging. Het lag zeker niet aan mijn inzet en houding naar de mannen toe. Het zat me natuurlijk best wel eens dwars. Vaak die willekeur bij bevorderingen. Dat was toch wel een beetje het nadeel van werken bij defensie.

Daar komt bij dat mijn vrouw en ik niet echt met plezier in Den Helder woonden. Zeker voor Dina was het wel eens zwaar. Ga maar na, ik moest anderhalf jaar naar Nieuw-Guinea en ook daarna waren er lange reizen of uitzendingen waarbij zij dan thuis alles moest regelen. Zoals tijdens een term van twee jaar naar de Antillen. Heel veel later, toen ik overgeplaatst werd naar vliegveld Deelen, moest ik nog twee jaar wekelijks op en neer reizen. Alleen in de weekenden naar Den Helder. Door de week op Deelen. Mijn vrouw met onze zoon alleen thuis.

Op een dag sprak een generaal me aan met de vraag: “En Steeman, hoe bevalt het je hier.”

Ik draai me om en zeg met stemverheffing. Nou generaal, dat zal ik u vertellen. In één woord, KLOTE! Ik vind het onbegrijpelijk dat ik hier na ruim twee jaar nog altijd geen woning heb terwijl een aantal anderen al lang onderdak is. Hij zegt: Ik ga het voor je regelen. Geloof het of niet, een dag later hadden we een huis en konden mijn vrouw en zoon hier komen wonen.”

We springen nog een keer van de hak op de tak. Gaan weer terug naar Biak. Bert laat ons foto's zien van het onderkomen op het militaire vliegveld. Foto's van de verschillende vliegtuigen. Watervliegtuigen, verkenningsvliegtuigen, onderzeebootbestrijders. Bert en zijn mannen hielden ze in puike conditie. Als er weer eens een crashte dan was het hard werken geblazen om ze weer vlieg klaar te krijgen.

Bert: “De mariniers vlogen met die verkenningsvliegtuigen over grote gebieden”. Met de kamponghoofden hadden ze een bijzondere code afgesproken. Als er geen bijzonderheden waren dan lagen er twee palen verticaal naast elkaar. Maar had die kampong-baas er een extra paal dwars overheen gelegd, dan betekende dat, kom even polshoogte nemen. Er is hier wat aan de hand. Dan werd er een stukje verderop geland en gingen ze kijken.”

We zien foto's van de bekende bioscoop. Toen al van echte stoelen voorzien.

Nog meer indrukken van Biak. De oude Japanse vliegtuigwrakken. Het zijn de bekende beelden van Biak gangers.

"Het eten was niet best", wil onze MLD-er toch wel even gezegd hebben.

"Altijd maar die rijst, met van die groene slierten die voor groente moest doorgaan. De Hollandse pot was ook niet om over naar huis te schrijven. Mijn jongens hebben een keer een berg piepers moeten schillen. Onvoorstelbaar. Die krenge waren al zo ver rot, die kon je amper in je handen vasthouden. Drukte je er iets te zwaar op dan spatten ze spontaan uit elkaar.



Eten bij de familie Vincentius Steeman links.

Als wij wat te vieren hadden gingen we vaak bij de familie Vincentius eten. Bij die familie kon je voor weinig geld heel lekker eten. Gewoon in de huiskamer. Dus je had ook nog het idee dat je niet altijd op die kazerne was aangewezen. Maar ook een bezoekadresje had."

Bert Steeman mocht in 1961 naar Holland terug. Met een DC-7 over de noordroute. Een paar jaar later werd dus de Karel Doorman zijn woon- en werkplek. "Wat je zegt, 'n enorm schip. Ik kwam later wel eens jongens tegen die zeiden, heb jij op de Doorman gevaren. Maar ik ken je helemaal niet. Nee, geen wonder je kwam elkaar heus niet allemaal tegen. Het was een wereldje op zich. We hadden zo'n dertig vliegtuigen aan boord. Twaalfhonderd manschappen. Mijn eerste en enige grote reis was naar Tenerife. Toen ik op het punt stond de volgende grote reis te beginnen hadden we thuis met vrienden een uitzwaai-feestje. Toen de visite vertrok en ik zei dat ik eigenlijk weinig zin had om me de volgende ochtend al vroeg te melden, zei een van mijn vrienden gekscherend. Ach joh, wie weet is hij morgenvroeg wel afgebrand. Kan je lekker weer naar huis.

Geloof het of niet, ik kom de volgende ochtend, nog wat slaapdrongen, het haverterrein oprijden en ik zie allemaal toestanden met brandweerauto's. Ik vraag aan een van die lui, wat is hier aan de hand. Hij zegt, heb je geen TV of radio aan gehad vanochtend. Ik zeg, nee, want ik was al laat en moest me melden voor vertrek. Dat hoeft niet meer, zegt 'ie. De machinekamer staat in brand. Zowel voor als achter. Je kan mooi weer naar huis. Ik denk dat het niet eens zo slecht uitkwam voor de marine. Er was veel achterstallig onderhoud en de vliegtuigen waren verouderd. Het was allemaal niet meer rendabel om te repareren en te vernieuwen. Ze hebben het schip aan Argentinië verkocht. Die heeft het nog ingezet tijdens de Falkland oorlog."

Als we gaan afronden komt nog een keer ter sprake waar Bert en zijn baks-kinderen allemaal reünies en andere bijeenkomsten bezoeken. Onze mond valt open van verbazing. De ene na de andere activiteit wordt genoemd. Zelfs bijeenkomsten van de VOMI.

"Bij toeval kwamen we daar terecht. De VOMI afdeling Zuid. In Deurne worden die gehouden. Weet je wat daar zo speciaal aan is? Ze eten er gaan blauwe hap maar drie verschillende stampotten. We gaan natuurlijk naar Den Haag. We komen in Oirschot."

Er worden nog zeker zes à zeven andere gelegenheden genoemd waar ze elkaar ontmoeten. Dat zit wel goed met die marinemensen.

Op zijn werkkamer zien we nog twee andere onderwerpen die een belangrijke rol in zijn leven spelen. Een enorme racefoto van zijn 16-jarige kleinzoon. Die rijdt motorraces op het hoogste niveau. Hij zou nu weer een stap kunnen maken. "Maar", legt Bert uit, "het wordt te kostbaar". Dan moet zich heel snel een grote sponsor melden."

Ook een drietal gitaren nemen een dominante plaats in. Hij speelde praktisch zijn hele leven dit instrument. Behoorlijk professioneel zo horen we. Samen met een andere gitarist treedt hij regelmatig op. Bij een grote scholengemeenschap. En vaak bij openingen van tentoonstellingen en dat soort culturele evenementen.

Kortom, oud-MLD-er Bert Steeman, komt zijn dag wel door!



Vertrek voor een patrouille vlucht

Het ei

door Ed van Tuijl



Laten we het nog eens over lekker eten hebben.

Ojé! Ik hoor de koks al mekkeren.

“Kom op Van Tuijl. Altijd weer dat gezeik over het eten dat niet

lekker zou zijn. Weet je nou geen ander onderwerp. Dat van die marine kaas, de ingeblikte aardappelen die niet te pruimen zouden zijn en de andijvie in de vorm van camouflagenetten. We weten het nu wel. Doe eens wat anders.”

Nee, jongens, ho, rustig maar. Lees nou wat er staat. Lékker eten. Daar wil ik iets over kwijt. Mijn spaarzame genietmomentjes in dat jaartje Merauke.

Toegegeven, ze waren niet talrijk. Maar ze waren er wél.

Na ruim vijftig jaar kan ik die paar lekkere dingen in gedachten zó weer proeven. Zogezegd een positief trauma. Kun je nagaan hoe lekker het was.

De pisang goreng van het vrouwtje aan de haven. Een zaligheid. Het spul in een bananenblad dat ik bestelde met de roep “Ma, satoe ketjiel” Maar dat zeer waarschijnlijk heel anders geduid moest worden. Kan niet schelen.

Die van Merauke weten vast wel wat ik bedoel. Nu ik eraan terugdenk, loopt het water subiet weer in mijn mond.

(Trouwens, sinds ik Josias Anakotta heb gesproken, ben ik erachter. Volgens hem is het patjel)

Ook lekker was de halve kip die we kregen omdat Prins Bernhard verjaarde. Van mij had die Koninklijke rakker wel vier keer per jaar zijn geboortedag mogen vieren. Wij voeren er wel bij.

Maar het ultieme van culinair genieten was toch wel die saté van hertenvlees. Tegen de tijd dat we salaris beurden kwam onze ‘sergeant geheime dienst’ er mee naar de kazerne. Indo man en, naar ik aanneem, getrouwd met een donker getinte schoonheid uit de gordel van smaragd. Die wederhelften verstonden immers als geen ander de kunst van het bereiden van lekker eten. Lekker eten is, weet ik haast zeker, in voormalig Nederlands-Indië uitgevonden.

Kortom, als hij met die pan in de kantine kwam, dan moest je wel heel sterk in je schoenen staan om er niet aan toe te geven. Hij was razendsnel door zijn voorraad heen. Gelukkig had hij meer verstand van afluisteren dan van de marktwerking van vraag en aanbod. Anders waren de prijzen geheid de saté pan uitgerezen.

Een privé genietmomentje hadden wij als telegrafist, als we rond een uur of vijf in de morgen, slaapdrongen na een lange eentonige nachtdienst, naar de keuken wandelden. Met een lege mok. Om wat te drinken. Maar dat was een smoes. Wisten die koks ook wel. We kwamen met de nieuwtjes vanuit Biak.

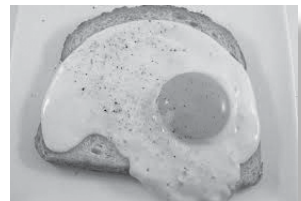
“Nog wat gebeurd Van Tuijl”, was het dan.

“Nou, nee, niet echt”, antwoordde ik steevast.

Maar de kok wist precies hoe hij mijn geheimhoudingsplicht moeiteloos kon tackelen.

Want hij vervolgde steevast met: “Even een eitje bakken?”

Dan was ik verkocht. Het binnengekomen repat schema werd bekendgemaakt. Nog voor De Ouwé het had gelezen. Laat staan De Leeuw.



Dat gebakken eitje, op een bedje van brood met een snuffje zout, zó lekker!

Maar op de vroege ochtend waarover ik het nu wil hebben, had de kok duidelijk even geen tijd voor die bedelaar van de Verbindingsdienst. Hij moest blijkbare wat bakken of koken waar veel tijd mee gemoeid was. Hij moest en wilde in ieder geval verder en schonk geen aandacht aan me. Laat staan dat hij vroeg: "Nog wat gebeurd Van Tuijl?"

Ik stond er wat verloren bij. Voelde heel goed dat ik, wat de kok betreft, vooral hinderlijk in de weg stond. Zijn lichaamstaal was overduidelijk. Ik begreep dat ik maar beter kon gaan. Toen ik de daad bij het woord wilde voegen en me al half omdraaide zag ik 'm plotseling staan. Een grote pan vol vers gekookte eieren. Weliswaar geen gebakken eitje op een bedje van brood met een snuffje zout, maar toch! Hard gekookte eitjes, ook niet te versmiden. De kok had ze, zo schatte ik in, nodig voor hetgeen hij klaar moest maken. Dus vragen om zo'n ei was vragen om een duidelijk "néén!"

Als een geboren inbreker maakte ik mezelf ter plekke wijs dat ik recht op een van die eieren had. Ik was ten slotte niet voor niks helemaal naar de keuken gekomen. De kok was juist van hot naar her gelopen en vliegensvlug griste ik een ei uit de pan. Verbrande bijkans mijn vingers en liet het gestolen, behoorlijk hete ei in mijn zak glijden, waardoor ter plekke die andere twee eieren ook bijna aan de kook raakten.

Ja, ik herhaal het nog maar een keer. Gestolen ei. Nu na vijfenvijftig jaar floep ik het er maar eens uit. Voor al die Nieuwsbrieflezers, dus voor het front van de voormalige troepen, beken ik mijn gepleegde delict. Niet zo moedig als het lijkt. Ik besef immers ook wel dat deze misstap intussen verjaard zal zijn. Kan me niks meer gebeuren.

Maar het verhaal gaat nog verder. Want ondanks mijn lekkere trek, kon ik de aandrang weerstaan om snel te pellen en in twee happen op te eten.

"Dit bewaar ik voor een beter moment", dacht ik bij mezelf. "Als de dienst erop zit. Op de rand van mijn bed. Voor het slapen gaan."

Maar eenmaal op de rand van mijn bed, besloot ik nog niet tot actie over te gaan. Ik had geen zin om nog een keer mijn tanden te moeten poetsen. Het ei ging in de kast en ik viel, zoals altijd na een nachtdienst, als een blok in slaap.

Tegen elven ontwaakte ik en mijn eerste fijne gedachte was. "O ja, mijn ei." Ik haalde de lekkernij tevoorschijn maar besepte, dat een snuffje zout het geheel nóg lekkerder zou maken. Dus ging het gestolen object weer in de kast tussen de sokken. Ik moest eerst zout hebben.

Die dag beleefde ik van alles en vergat mijn ei. Sterker, ook de dag daarop dacht ik niet meer aan mijn onrechtmatig verkregen bezit. Pas drie dagen later, toen ik aan schone sokken toe was, kwam de heerlijkheid tevoorschijn rollen.

"O, verrek ja, ik heb dat ei nog", dacht ik opgewonden terwijl ik subiet begon te watertanden. Ik haalde in de eetzaal het snuffje zout, nam plaats op het bankje onder de Mangoboom en tikte mijn eitje. Opzichtig begon ik met afpellen. Zag de afgunstige blikken van de sobats die voorbij kwamen en genoot



daardoor nog extra. Net zo opzichtig nam ik een flinke hap. Het halve ei verdeen in mijn mond.

Wat er toen gebeurde zou ik, als het moet, nu nog tot op elke seconde kunnen beschrijven. Wel eens een verrot ei geproefd? Getverderrie. Als er iets vies is, dan is het dat wel. Als ik, later op mijn werk, wel eens een windje liet, zei een collega altijd : Bah, wat een lucht, heb je rotte vleermuizen gegeten?"

Nou, ik kan jullie wel vertellen, dit ei was viezer dan een rotte vleermuis en stonk nog véél erger. Ik heb alles uitgespuugd en de andere helft in de vuilnisbak gekieperd.

Terug op de kamer zagen de andere jongens mijn nog altijd verwrongen gelaat. Ik vertelde het verhaal. Ook hoe ik aan dat ei gekomen was. Kamer-genoot Piet Lugtigheid, aankomend dominee en, voor zover ik later begreep, in zijn burgerleven ook gebouwd aan een succesvolle carrière als zielenherder, sprak toen de woorden die ik nooit meer ben vergeten.

Zo langs z'n neus weg. Toppunt van droge humor.

"Ja, ja Van Tuijl. Zo zie je maar. Gestolen ei. God straft meteen!"



Bladeren

Vrijwilligers leven langer.



Gepensioneerde ouderen zouden volgens Zweedse onderzoekers baat hebben bij vrijwilligerswerk. Uit hun onderzoek blijkt namelijk dat ouderen die langdurig vrijwilligerswerk doen een verminderde kans op dementie hebben. Vijf jaar lang bestudeerden de onderzoekers gepensioneerden, waarbij onderscheid werd gemaakt tussen drie groepen: ouderen die nooit vrijwilligers werk deden, ouderen die af en toe



4

vrijwilligers werk deden en senioren die minstens een uur per week als vrijwilliger hielpen. Deze laatste groep ouderen bleek beduidend minder last te hebben van concentratieproblemen dan de andere twee groepen. Tevens vergaten zij herinneringen minder snel en waren hun gedachten helderder dan de senioren die niet of nauwelijks vrijwilligerswerk deden. (Nationale zorggids)

Het is een prettige gedachte dat wat mijn boerenverstand al vermoedde, nu ook wetenschappelijk wordt onderbouwd met uitkomsten van een vijf jarig onderzoek. Een vrijwilliger zet zich in voor anderen maar zorgt dus ook goed voor zich zelf. Je zou bijna kunnen zeggen dat vrijwilligers werk een lijfsbehoud is voor ieder mens jong of oud. Je geeft daarmee structuur aan je leven en bouwt aan sociale netwerken die je helpen bij tijden dat het donker in je wordt. Je hebt een doel voor ogen en dat is iets wat elk mens nodig heeft

volgens Foppe de Haan. Ons brein wordt aangezet om te blijven denken en oplossingen te verzinnen voor opduikende vragen.



Uit het onderzoek blijkt dat senioren bij slechts één uur vrijwilligerswerk per week er al baat bij hebben om dementie te vertragen. In mijn omgeving zie ik veel mensen die dat ruimschoots overtreffen. Zouden die dan super fit worden? Het is ook een geruststellend idee dat je je zelf niet buiten gewoon hoeft uit te sloven voor de gemeenschap om toch nog redelijk fit te blijven.

In een Vlaams onderzoek wordt dit bevestigd. Mensen die vrijwilligerswerk doen zijn gezonder dan de mensen die zich niet als vrijwilliger inzetten. Opnieuw bewijs van een verminderde kans op dementie en mindere kwalen. Wat een prettige gedachte is dit voor al diegene die al vrijwilligerswerk doen. Misschien is het ook wel een goede reden om er mee te beginnen.

In Nederland wordt het aantal actieve vrijwilligers geschat op 5,5 miljoen maar er is altijd nog ruimte voor meer mensen. In vele takken van ons maatschappelijke leven vind je de onmisbare aanwezigheid van vrijwilligers. Om willekeurig een aantal te noemen: bij alle soorten sport, de zorgsector, kerken, welzijnssector, landschap beheer, het buurthuis, instellingen en allerlei verenigingen.

De geluksprofessor, Patrick van Hees, wijst er in zijn boek D.O.M. (Doelen, Oplaadpunten en Mensen), dat een mens wel zelf moet ontdekken wat bij hem zelf past om gelukkig te worden. Je mag verwachten, ja het moet een voorwaarde zijn dat je wel een positief gevoel terug moet krijgen van je vrijwilligerswerk, anders zit je je zelf in de weg en wordt je ontevreden.. Maar dat mag niet gebeuren het moet een positieve inspirerende activiteit blijven. Een ander mag je vrije tijd niet stelen.

In de politiek wordt af en toe ook gesproken over het vrijwilligerswerk. Belasting aftrek, ruimere regeling voor onkostenvergoedingen voor de vrijwilligers. Prachtig mooi. Een ander plan is het invoeren van een sociale dienstplicht voor een maand of zes voor de jongere generatie. Ik vind dat een topplan. Sociale dienstplicht geeft veel extra zorg en ruimte aan mensen die dat nodig hebben, maar bovenal brengt het mensen van verschillende rangen en standen met elkaar in contact. Dit wordt een prachtig welzijnsplan voor alle Nederlanders en voor mensen die hier graag willen wonen. Het geeft ons senioren een grotere zekerheid om een waardig slotakkoord te beleven. Voor de jonge generatie een korte indringende ervaring waarin ze inzicht krijgen in de maatschappij waarin ze leven. Er zijn voor je naaste krijgt daarmee, een prachtige invulling en een gezond leven als beloning.

G. van Berkum.
gtvberkum@quicknet.nl

De reünie van de korte toespraken

door Ed van Tuijl



Tijdens de reünie van 19 en 20 april 2017 kon er weer naar hartenlust bijgepraat worden. Van erelid Adrie Poortvliet, die we op de donderdag tegenkomen, begrijpen we dat het al weer 38 jaar geleden is dat de eerste uitvoering werd georganiseerd.

"In 1979", vertelt Adrie. "Samen met Henk Willemsen, Toon Dielemans, Janus van Kalmthout en anderen, stond ik aan de wieg. Toentertijd eenmaal in de twee jaar. Later als stichting en nog weer later als vereniging werd de reünie jaarlijks gehouden. Ik ben nog altijd trots op "mijn club", verklapt hij. "Waar blijft de tijd."



Over tijd gesproken. Al snel wordt duidelijk dat de organisatie best wel met z'n tijd meegaat. Voorzitter Cees Aarts maakt namelijk bekend dat besloten is om met een traditie te breken. Toespraken, voor zover die gehouden worden, zullen voortaan kort zijn. Spreektijd, hooguit tien minuten. De bar kan lekker snel open. Voor enkelen van ons, nou ja, enkelen, ongetwijfeld een zeer welkom besluit. We hebben blijkbaar de tijd van de droge kelen voorgoed achter ons gelaten.

De voorzitter voegt, zowel op woensdag als op donderdag, meteen de daad

bij het woord. In een beknopt overzicht gaat hij terug naar 1962. De tijd dat de Amerikanen ons in de steek lieten omdat ze bang waren dat de Russische invloed in Indonesië te groot zou worden. Kortom, gesjoemel met verdragen. De uitvoering van het verdrag is genoegzaam bekend.

De gesneuvelde sobats van toen en overleden veteranen van later worden met 'n minuut stilte herdacht.

De voorzitter roept op de eerste dag alle medewerkers achter de schermen om ze, zomaar, even in het zonnetje te zetten.

"Dankzij de medewerking van deze ploeg, kunnen we ook dit jaar weer onze bijeenkomsten houden. Daarom een hartelijk applaus voor deze mensen."

Op woensdag is Jarno Goosmann uitgenodigd om een lezing te verzorgen. Hij is de compagniescommandant van de D compagnie van het 45ste Pantser Infanterie Bataljon Oranje Gelderland.



"Een hele mond vol", geeft hij toe.

Geheel in lijn met de nieuwe stalorders, houdt ook hij het kort. Hoewel zijn boodschap de 6IB-ers best wel aanspreekt. Dit vinden we leuk om te horen. De Oranje Gelderland mannen van vandaag de dag beschouwen de pensionado's in de zaal wel degelijk als hun voorgangers. Dat was met de uitzendingen naar Afghanistan al zo. Toen werden we immers al uitgeno-

digd om de jongens die op missie gingen, mee uit te zwaaien. Toen nog met als thuishaven Ermelo. Tegenwoordig Havelte. De compagniescommandant heeft zelf zeven maanden uitzending naar Afghanistan in zijn bagage.

Goosmann: "Wij willen de banden met jullie, daar waar mogelijk, aanhalen. Op ons logo wordt de link met Nieuw-Guinea duidelijk door de afgebeelde speer en het Zuiderkruis.

Maar buiten de symboliek die terugkomt in ons logo, proberen we tradities over te nemen. Nieuwkomers heten bij ons ook Baroe's. En het indrinken gebeurt onder andere met klappermelk."

De commandant zou best nog wat meer van dit soort zaken willen overnemen en hij hoopt dat de Super Poepie Ouwe Tropen Stompen onder ons eens wat op papier zetten en naar hem toe mailen (jrgoosman@mindef.nl)

Wellicht kan hij al vast de traditie invoeren dat we elke Baroe naar de administratie stuurde om een kleurenschema op te halen. Aan de hand van dat schema kon je immers, een jaar later, bij het repatten prachtig gebronsd huiswaarts keren. Op de administratie werd de nieuweling natuurlijk wat meewarig toe- dan wel uitgelachen. Hij kwam zonder schema terug op de kamer maar wel met een kleur. Rood want hij had een kop als een boei. En trouwens, we moeten Goosmann en de jongens van nu ook vertellen dat we niet als Oranje Gelderland maar als De Bloemkoolhap door het leven

gingen.

Dat laatste zou verwijzen naar het embleem. Hoewel uw verslaggever, een fanatiek volks-
tuinder, nooit de echte gelijkenis met een
bloemkool heeft kunnen ontdekken. En hij
heeft elk jaar toch hele grote, juist ja,
bloemkolen.



Dan is, wat de woensdag betreft, de tijd van
het bijpraten aangebroken. En inderdaad, het
praat gewoon een stuk prettiger met een glas
in je hand.

Overigens bevindt zich onder de woensdagclub ook een erelid. Henk Willem-
sen uit Breda. Henk combineert het nuttige met het aangename. Hij deelt fol-
ders en pennen uit van de Stichting Papoea Steunfonds. Zeg maar, een van de
vele zaken waarvoor hij zich, met een aantal anderen, voor honderd procent
inzet.

De Stichting steunde ook in 2016 weer een aantal projecten. We schreven al
eerder in deze nieuwsbrief hoe Rinus Oosterveer en Mart Barten, tijdens hun
avontuurlijke trip naar Nieuw-Guinea, de giften ter plaatse gingen afleveren.
Overigens sloeg dat avontuurlijke vooral op een geniepige bacterie die wel
trek had in het been van Rinus.

“Het is allemaal goed gekomen”, toont Rinus ons aan de bar, terwijl hij de
rechter broekspijp opstroopt, en zijn bevallige kuit laat zien. Warempel, hij
heeft nog altijd twee benen.

Na de bekende blauwe hap, waar we toch eens een wat ludiekere naam voor
moeten bedenken, is het tijd voor gezelligheid en vertier. Een orkestje krijgt
de dansers onder ons al snel op de vloer. Zelfs Cees van de Peppel stort zich
in een quickstepje en verbaast zichtbaar zijn Ineke. Terwijl Johan van Enst en
zijn partner met een line dans demonstratie duidelijk maken waarom ze graag
en frequent de avonden van de koempoelan vereniging in Almelo bezoeken.





Het overgrote deel, ook op de donderdag, geniet van het repertoire van de band. Voornamelijk die bijzondere melancholieke nummers. Als je 's avonds de kots inging, dan klonken deze heerlijke melodieën overal vanuit



de huizen. Heimwee naar toen. Je ontkomt er niet aan bij deze muziek. Maar ook Elvis krijgt de voetjes

van de vloer. Lekker wild. Dit maakt jong. Cor van Vliet heeft de band voor de reünie van 2018 meteen maar vastgelegd. Met andere woorden, we zullen weer op dansles moeten. Over volgend jaar gesproken. Dan is deze happening op woensdag 18 en donderdag 19 april. Noteer alvast in uw agenda. Na de verloting gaan de meeste bezoekers richting station en parkeerplaats.

Ook op de donderdag verschijnen de eerste bezoekers al vroeg aan de ingang van de reüniezaal waar de mannen van Oranje Gelderland in traditioneel uniform de veteranen en hun partners officieel groetend verwelkomen. Vandaag geen 6IB-ers. Vandaag de dag van de overige Nieuw-Guinea veteranen. Mariniers, Marine, LUA mannen. Kortom, een verscheidenheid met als bindende factor. Dienen in de Oost. Nog altijd met verhalen van toen. Vertelde en nog niet vertelde verhalen.

Weer een korte verwelkoming door de voorzitter. Geen ingehuurde sprekers vandaag. Cor van Vliet kan nu helemaal vroeg de gevleugelde woorden spreken.



“Dames en Heren, de bar gaat open.”



En, ja echt waar, net als elk jaar toch weer aanwezig die er voor het eerst bij zijn. Martin Anker uit Nieuwpoort bijvoorbeeld. Hij vertelde in een van de vorige nieuwsbrieven al eens over zijn belevenissen als opvarende van de Snellius. Martin is meteen ook maar lid van de VNNGM geworden. "Dan krijg ik dat blaadje van jullie voortaan ook", licht hij zijn beweegreden toe. Hoewel hij daar overigens niet vanuit ging, komt Martin zowaar een Snellius man tegen. Maar contacten legt hij sowieso genoeg. De bekende marine stropdassen zijn immers ideale herkenningspunten. Die varende jongens hebben sowieso, zo is onze indruk, al snel een klik. Jongens van de zee en de rivier hebben, zo lijkt het, altijd wel een stukje verbondenheid.



Over verbondenheid gesproken. We raken in gesprek met een drietal dames, die dankzij het feit dat hun mannen Nieuw-Guinea gangers waren, een hele hechte band met elkaar hebben.

Het zijn Corrie Holwerda uit Dokkum, Greetje van Susteren uit Ravestein, en Sus Ras uit Soerendonk.

"Door het bezoeken van de reünie kennen we elkaar al heel lang", zo vertellen ze. "Een vriendschap die veel verder gaat dan enkel deze jaarlijkse ontmoeting. Je kunt rustig stellen dat het een hele speciale band is. Een band waarbij we de afgelopen jaren letterlijk én figuurlijk lief en leed met elkaar deelden"

Dan krijgen we een verhaal te horen, waarbij we denken, tsjonge wat bijzonder. Best wel heftig. Corrie, verloor al weer acht jaar geleden haar man en Greetje werd twee jaar terug weduwe. Maar ze bleven de reünie bezoeken. En doen dat ook nu nog trouw. Tijdens meerdere bijeenkomsten treffen ze elkaar. We begrijpen dat ze, zeker kort na het overlijden van hun man enorm veel steun aan de groep hebben gehad. En die steun nog altijd ondervinden. Naast hun serieuze verhaal maken ze graag gewoon ouderwets plezier en lachen deze dag heel wat af. In gedachten noemen we ze al onze drie marketentsters. Spelen zelfs met de gedachte om ze als K3 te duiden. Maar dan schuift nummer vier aan. Dina Steeman uit Westervoort. Kortom, het K3 grapje kan ter plekke in de prullenmand.

De anderen hebben het over de kapitein Bert en zijn vrouw die aanschuiven. En over BaksKinderen Gelukkig krijgen we uitleg



"Een bak is bij de marine wat bij de landmacht een peloton is. Bert was als korporaal de commandant van een bak. Later heeft hij de meeste jongens teruggevonden en sindsdien vormen we een hechte groep. We noemen onszelf de bakskinderen van Bert. Die hiërarchie hebben we later maar zo aangehouden."

"Korporaal hoor, geen kapitein", relativeert Steeman zijn militaire rang in die tijd. En ik speel hier vandaag echt niet de meerdere."

De Bakskinderen hebben weer een gezellige dag. Op een andere pagina in deze nieuwsbrief blikken we terug met Bert Steeman op zijn leven als marine-man.

Ook de donderdag eindigt, min of meer, na de verloting. Vooral de reizigers met de auto willen toch wel graag voor vier uur Utrecht gepasseerd zijn. De enige manier om het filespook niet tegen te komen. Hoewel !!!



Handleiding downloaden foto's reünie



Ga op internet naar www.vnngm.nl



Klik op 'Foto's'
Klik op de reüniedag naar keuze



Kies een foto die u wilt downloaden
(opslaan) en klik hierop



Rechtsbovenin de foto ziet u een
aantal tekens (de opmaak hiervan
kan per computer anders zijn..)



Via het download-teken en de vertica-
le stippen kunt u de foto downloaden
naar uw eigen computer. Let wel even
op in welke map de foto terecht komt!

Hop and Go Bed en Breakfast



Wij bieden prachtige kamers en een heerlijk ontbijt in huiselijke sfeer.

Hop en Go is de ideale plek om te overnachten tijdens uw fiets of wandeltocht in het prachtige natuurlijke wadengebied.

Informeer naar de mogelijkheden!
Wij heten u van harte welkom.

Joop & Gre Hop



Goede reis en tot ziens.

Hearrwei 17
9073 GA Marrum (FRL)
www.hopandgo.nl

Tel: 0518-411725
Mob: 06-50600015
E-mail: joophop82@gmail.com

Oproep deelname fotografie project

Ik, Bram Schilling, ben Documentair/ Portret Fotograaf en onderzoek naar Veteranen die mee willen werken aan een foto documentair project.

Het project kort samen gevat betreft een serie Portretten van de Veteranen nu, gepaard met persoonlijke verhalen en archiefmateriaal.

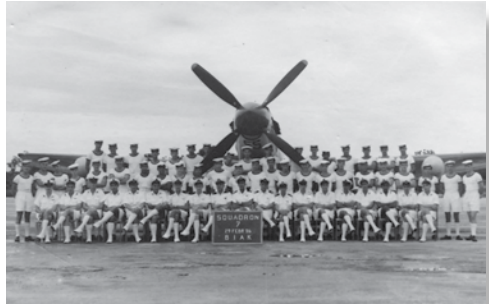


De aanleiding voor dit project is mijn grootvader; Johan Hendrik (Jan) Schilling. Hij heeft 10 jaar in Nieuw Guinea bij de Marine gezeten en is helaas in 2006 overleden waardoor hij geen onderdeel uit kan maken van dit project.

Deze persoonlijke zoektocht naar zijn verleden heeft mij op het idee gebracht de groep overgebleven Veteranen te documenteren en hun op te nemen in een historische context.

Wie was mijn grootvader?

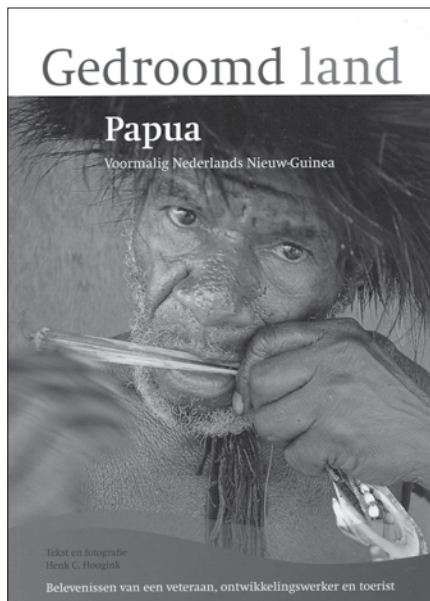
Johan Hendrik Schilling
Jan Schilling heeft in de periode van 1952 -1962 bij de Marine op verschillende locaties gezeten. Biak, Manokwari, Rond 1955 was hij onderdeel van 'Squadron 7' op Biak. Hij voetbalde op Biak bij het team 'Boroekoe Boys'. Bekende namen uit zijn foto bestand: Simons, Vos, van Keulen, Geelen, Kragt.



Indien geïnteresseerd kan contact opgenomen worden met het bestuur of rechtstreeks per email op: info@bramschilling.com
Voor persoonlijke toelichting en kennismaking ben ik aanwezig bij de herdenking bij het Papua monument, Landgoed Bronbeek, op 28 September.



Uitverkocht



Het boek GEDROOMD LAND geschreven door Nieuw-Guinea veteraan Henk Hoogink, is uitverkocht.

Er komt geen tweede druk.

Belangstellenden kunnen het boek GRATIS downloaden

<http://www.hapin.nl/gedroomd-land>

Breiclub Moanemani

Ook dit jaar zorgden Ans en Ruud Hes voor wol voor de vrouwen breiclub in Moanemani. Jan Sjerps zorgt voor de goede bestemming van de spullen zodat de vrouwen er weer mee aan de slag kunnen. Links zittend de leidster van deze breiclub.

Met een bijdrage van onze vereniging maken we hen daar aan de andere kant van de wereld, die ons zo na zijn toch steeds weer erg blij mee. Dit blijkt telkens weer uit de berichten die we ontvangen.



Oproep tot schenking van items voor de Historische Collectie RIOG:



De Historische Collectie van het Regiment Infanterie Oranje Gelderland (HC RIOG) heeft een vaste plek gekregen binnen 45 Pantserinfanteriebataljon RIOG. Om de Collectie completer te maken en de expositie beeldend, is het verzoek aan alle veteranen van 6 IB en oud-TRISSers van de VRIOG (Vereniging Regiment Infanterie Oranje Gelderland) om items te schenken, af te staan of uit te lenen aan de HC RIOG.

Het doel is:

- om de herinneringen levend te houden;
- de huidige jonge veteranen het verhaal van toen te vertellen in beeld, geluid, tekst en voorwerpen;
- alle items te bewaren voor het nageslacht.

Het kan en mag van alles zijn:

- Objecten, zoals gebruiksvoorwerpen, uitrustingsstukken, souvenirs;
- foto's of fotoalbums;
- Onderscheidingen, uniformen, rangonderscheidingstekens, badges, schildjes.
- Publicaties uit uw diensttijd: kranten, artikelen, tijdschriften, boeken, periodieken.
- Video's, geluidsopnamen, Dvd's, etc.

U kunt via uw verenigingsbestuur zorg dragen voor overdracht of anders rechtstreeks met:

AOO b.d. W. de Niet, Beheerder/conservator HC RIOG.

Bereikbaarheid:

Mail: hcriog@outlook.com

Tel: 06-30923366 of 0592-347804

De HC RIOG is er voor u allen, dus neemt u gerust een kijkje als u toch op de Johannes Postkazerne bent of maak een afspraak voor een bezoek.

Locatie van de HC RIOG:

Bezoekadres:

45 Painfbat HC RIOG, Johannes Postweg 7, 7973 JB, Darp.

Gebouw 170, kamer 08.

Postadres:

45 Painfbat HC RIOG, Postbus 10100, MPC 33A, 8330 KA Steenwijk.

Bij voorbaat dank en graag tot ziens in de HC RIOG.

**VREDE:
mede
mogelijk
gemaakt
door het
vfonds én:**



alle mensen die zich inzetten voor onze vrijheid.

Het vfonds zet zich o.a. in voor de erkenning en waardering van geüniformeerden die namens de Nederlandse overheid waar ook ter wereld actief zijn of waren. Tijdens missies en operationele inzet raken sommige militairen en politiemedewerkers zwaar beschadigd. Ondersteuning is dan van groot belang.

Vindt u vrede en vrijheid ook zo belangrijk? Wilt u hier zelf ook een steentje aan bijdragen?

Doneer aan het vfonds via:

- éénmalige of periodieke gift
- nalatenschap of legaat na overlijden

Voor meer informatie:
Maaïke van der Steen, controller
E-mail: info@vfonds.nl
Tel: 073 - 613 91 00

Uw bijdrage is van harte welkom!
Triodos Bank:
NL64 TRIO 0197 642 691
o.v.v.: vfonds gift

**Investeren in vrede en vrijheid;
belangrijk voor iedereen.**



www.vfonds.nl

Commissie Sociale Zorg

Vereniging Nederlands Nieuw-Guinea Militairen 1945-1962

voorzitter	Ad Bouterse 0224-215621	Lindenlaan 110, 1741TX Schagen ad.bouterse@hetnet.nl
secretaris	Gijs Elders 035-5383830	Wakkerendijk 18, 3755DC Eemnes gijs.elders@ziggo.nl
Friesland & Groningen	Peter Beers 0517-413506	Welgelegen 36, 8861XR Harlingen p.beers@home.nl
Drenthe	Gorrit van Berkum 0516-850186	de Muijnhorn 14, 8431BJ Oosterwolde gtvberkum@quicknet.nl
Overijssel	Wouter Wanrooy 0570-543072	Pr Beatrixlaan 25, 7437CA Bathmen woutwanrooy@concepts.nl
Gelderland	Kees Hermens 024-3564001	Karnstraat 3, 6532TX Nijmegen kees.hermens@hotmail.com
Utrecht/'t Gooi	Gijs Elders 035-5383830	Wakkerendijk 18, 3755DC Eemnes gijs.elders@ziggo.nl
Noord Holland	Jan van Gils 025-2514828	Pilarenlaan 6F, 2211NB Noordwijkerhout j.van.gils22@kpnplanet.nl
Zuid Holland	Sjaak Koomen 0252-215981	Vinkenlaan 6, 2172JV Sassenheim j.koomen8@gmail.com
Zeeland	Adri Poortvliet 0118-463259	Henri Dunantstr. 32, 4388NK Oost Souburg adriepoortvliet@hetnet.nl
Noord Brabant	Jan Wouters 073-6212997	Com. de Quaylaan 290, 5224CZ Den Bosch ja.wouters@planet.nl
Limburg	John Snackers 045-5252557	Groesweg 26, 6451GG Schinveld snack018@planet.nl

Merapi Tour & Travel

Dé Indonesië reisspecialist

Merapi maakt reizen naar het voormalig Nederlands Nieuw-Guinea weer gemakkelijk!

Merapi Tour & Travel is de Indonesië specialist en biedt onder andere reismogelijkheden naar Papua. Enkele keren per jaar organiseren we groepsreizen naar o.m. Biak, Jayapura en de Baliemvallei, maar het hele jaar door kunt u bij ons terecht voor individuele reizen. Op verzoek stellen wij ook graag reizen samen voor kleinere groepen.

In het najaar van 2017 organiseren we een groepsreis naar Jayapura, Manokwari, Sorong met Teminabuah en Raja Ampat, Fak Fak en Kaimana. Heeft u interesse? Laat het ons weten via info@merapi.nl of bel 088-8111999.



Merapi Tour & Travel

Prinses Irenestraat 58
6611 BK Overasselt
088-8111999

www.merapi.nl
Email: info@merapi.nl

